

Sidonnaisuusilmoitukset

Kainuun hyvinvointialueella

Lakisääteinen sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuus

Hyvinvointialuelain 89 § säätelee hyvinvointialueen luottamushenkilön ja viranhaltijan sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuudesta. Sidonnaisuusilmoituksia koskevan sääntelyn tarkoituksena on hyvinvointialueen päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka saattaa ilmoitukset vuosittain aluevaltuustolle tiedoksi.

Ilmoitusvelvollisia ovat:

- aluehallituksen ja sen jaostojen jäsenet ja varajäsenet
- aluevaltuuston ja sen valiokuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat
- lautakuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat
- edellä mainittujen toimielinten esittelijät

Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä oma-aloitteisesti kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu luottamustoimeen tai tehtävään. Ilmoitusvelvollisen on myös viivytyksettä ilmoitettava sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset ja päivitettävä vanhentuneet tiedot. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Hyvinvointialuelain 89 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus koskee niitä tietoja, joilla voi objektiivisesti arvioiden olla merkitystä virka- ja luottamustehtävien hoitamisessa. Tehtävän hoitamisen kannalta epäolennaisia tietoja ei ilmoiteta.

Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä myös silloin, jos sidonnaisuuksia tai ilmoitettavaa ei ole.

Ilmoitusvelvollisuus koskee ainoastaan henkilön omia sidonnaisuuksia. Läheisten sidonnaisuuksia ei ilmoiteta.

Sidonnaisuusilmoituksen lisäksi henkilö on edelleen velvollinen ilmoittamaan mahdollisesta esteellisyydestään päätöksenteon yhteydessä.

Sidonnaisuusilmoitus ei korvaa luottamushenkilön velvollisuutta esittää selvitys vaalikelpoisuuden arvioinnin edellyttävistä tiedoista.

Sidonnaisuusilmoituksen perusteeksi valitaan *lakisääteinen*.

Sidonnaisuusrekisteri julkaistaan hyvinvointialueen yleisessä tietoverkossa.

Ilmoitettavat tiedot

Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yhteisöissä

Sidonnaisuusilmoituksen peruste lakisääteinen

Ilmoitetaan johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, joilla voisi olla vaikutusta arvioitaessa luottamus- tai virkatehtävän hoitamista (muut tehtävät). Ilmoitetaan hyvinvointialue- tai kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen johto- ja luottamustehtävät (organisaation nimeämät edustukset).

Ilmoitetaan toimiminen toimitusjohtajana tai varatoimitusjohtajana, toimiminen hallituksessa, hallintoneuvostossa tai niihin rinnastettavassa toimielimessä sekä toimiminen yrittäjänä.

Elinkeinotoiminnalla tarkoitetaan liike- ja ammattitoimintaa.

Elinkeinotoiminnan harjoittamiseen kuuluu voiton tavoittelu tai toimeentulon hankkiminen liiketoiminnan kautta.

Elinkeinotoiminta ei ole sidoksissa yritysmuotoon. Myös toiminimet ja henkilöyhtiöt (ay, ky) kuuluvat ilmoitettavaksi sidonnaisuudeksi, mikäli julkisen hallinnon päätöksenteolla voisi olla taloudellista tai toiminnallista vaikutusta harjoitettuun liiketoimintaan.

Ilmoituksessa mainitaan yhteisön nimi, toimiala ja tehtävä. Esim.:

- *Yritys Oy, Sosiaalihuollon avopalvelut, hallituksen puheenjohtaja*
- *Tmi Yritys, Yksityiset terveydenhuollon palvelut, yrittäjä.*
- *Tytäryhtiö Oy, Kiinteistöjen hallinta ja omistus, hallituksen varajäsen*

Ei ilmoiteta elinkeinotoimintaa, jolla ei voisi olla mitään vaikutusta luottamus- tai virkatehtävän hoitamiseen tai Kainuun hyvinvointialueen päätöksentekoon.

Ei ilmoiteta asunto-osakeyhtiön hallituksen jäsenyyttä. Jos toimiminen asunto-osakeyhtiön hallituksessa liittyy liike- tai sijoitustoimintaan ja asunto-osakeyhtiö sijaitsee Kainuun hyvinvointialueen alueella, ilmoitetaan se sidonnaisuutena.

Merkittävä varallisuus liike- ja sijoitustoimintaa varten

Ilmoitetaan merkittävä liike- ja sijoitustoiminnan varallisuus, kuten omistukset ja omistusosuudet, jotka on hankittu, siirtyneet tai myöhemmin otettu liike- ja sijoitustoiminta tarkoitukseen, joilla voisi olla vaikutusta arvioitaessa luottamus- tai virkatehtävän hoitamista.

Merkittävällä omistusosuudella tarkoitetaan yli 20 %:n äänivaltaa. Ilmoitusvelvollisuus koskee sekä suoria että välillisiä omistuksia esim. yhteisöjen, yhtymien ja kuolinpesien kautta.

Ilmoitetaan merkittävät omistukset ja omistusosuudet kiinteistöistä, jotka sijaitsevat Kainuun hyvinvointialueen alueella. Ilmoitetaan kohde, sijainti kaupunginosan, kylän tai tilan tarkkuudella, tilan koko m² ja omistusosuus. Esim:

- *Metsätila, Suomussalmi, Piispajärvi, 111 500 m², omistusosuus 100%.*

Ilmoitetaan merkittävät omistukset ja omistusosuudet sijoitusasunnoista ja liikehuoneistoista, jotka sijaitsevat Kainuun hyvinvointialueen alueella. Ilmoitetaan kohde, sijainti kadunnimen tarkkuudella, kunta ja omistusosuus. Esim:

- *Asunto-osake, Koulukatu, Kuhmo, omistusosuus 50%.*

Ilmoitetaan merkittävät omistukset ja omistusosuudet muista omistuksista ja omistusosuuksista. Ilmoitetaan omistuksen laatu, kohde ja omistusosuus. Esim.:

- *Osakkeenomistaja, Kiinteistö Oy, omistusosuus 50%*
- *Vastuunalainen yhtiömies, Kommandiitti Ky, omistusosuus 80%*
- *Kuolinpesän osakas, Tmi Yritys, omistusosuus 25%.*

Ilmoitetaan liike- ja sijoitustoimintaa varten otetut tai sellaiseksi muutetut velat, vastuut ja takaukset. Ilmoitetaan velan tai muun vastuun peruste ja suuruusluokka. Esim:

- *Sijoituslaina 100 000e*

Ei ilmoiteta omaa tai perheen jäsenten käytössä olevaa asuin- ja vapaa-ajan asuntoa tai huoneistoa tai siihen kuuluvaa kiinteistöä, irtainta omaisuutta, talletuksia, rahasto-osuuksia, velkoja, vastuuta, takauksia jne.

Muut sidonnaisuudet, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoidossa

Ilmoitetaan muut sidonnaisuudet kuten johto- ja luottamustehtävät yhteisöissä, joilla voisi olla vaikutusta arvioitaessa luottamus- ja virkatehtävän hoitamista.

Ilmoitetaan toimiminen toiminnanjohtajana tai varatoiminnanjohtajana tai hallituksessa tai niihin verrattavissa toimissa yhdistyksissä, järjestöissä, säätiöissä, osuustoiminnassa, uskonnollisissa yhteisöissä tai muissa yhteisöissä. Ilmoituksessa mainitaan yhteisön nimi, toimiala ja tehtävä. Esim.:

- *Yhdistys Ry, Muu terveyspalvelu, toiminnanjohtaja*
- *Osuuskunta, Isot supermarketit, hallintoneuvoston jäsen*

Ilmoitetaan hallitusjäsenyydet ja muut merkittävää päätösvaltaa käyttävien toimielinten jäsenyydet ja johtotehtävät kunnissa ja kuntayhtymissä. Ilmoituksessa mainitaan kunta ja tehtävä. Esim.:

- *Kainuun Maakuntaliitto, hallituksen varapuheenjohtaja*

Viranhaltijat ilmoittavat sivutoimensa. Sivutoimilupa vaatii työajan käyttöä, sivutoimi-ilmoitus ei vaadi työajan käyttöä. Ilmoitetaan sivutoimen laatu ja toimiala. Esim.:

- *Sivutoimilupa, muu liikkeenjohdon konsultointi.*
- *Sivutoimi-ilmoitus, valokuvaamot ja muu kuvaustoiminta.*

Ei ilmoiteta johto- ja luottamustehtäviä, joilla ei voisi olla mitään vaikutusta luottamus- tai virkatehtävän hoitamiseen tai Kainuun hyvinvointialueen päätöksentekoon.

Ei ilmoiteta tehtäviä puolueessa.

Ei ilmoiteta jäsenyyksiä yhdistyksissä, järjestöissä, säätiöissä, osuustoiminnassa, uskonnollisissa yhteisöissä tai muissa yhteisöissä.

Ei ilmoiteta tietoja työpaikasta tai työnantajasta, ellei toiminta liity hyvinvointialueen toimintaan ja sillä voisi olla vaikutusta päätöksentekoon.

Ei ilmoiteta tietoja harrastuksista tai vapaaehtoistyöstä.

Ei ilmoiteta kuntien ja kuntayhtymien valtuustopaikkoja tai valtuustoon verrattavissa olevia luottamustehtäviä muissa organisaatioissa. Esimerkiksi osuustoiminnan edustajiston jäsenyyttä, ellei toiminta liity hyvinvointialueen toimintaan ja sillä voisi olla vaikutusta päätöksentekoon.

Vapaaehtoinen sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Vapaaehtoiset sidonnaisuusilmoitukset eivät ole hyvinvointialuelain 89 §:n mukaisia sidonnaisuusilmoituksia, vaan ne muodostavat oman rekisterinsä.

Vapaaehtoisten ilmoitusten kerääminen edellyttää luottamushenkilön/ toimeen valitun suostumusta. Vapaaehtoinen sidonnaisuusilmoitus annetaan samaa ohjelmaa käyttäen kuin lakisääteiset sidonnaisuusilmoituksetkin. Sidonnaisuusilmoituksen perusteeksi valitaan *vapaaehtoinen*.

Vapaaehtoisen sidonnaisuusilmoituksen täyttäminen katsotaan suostumuksen antamiseksi sidonnaisuusilmoituksen julkaisuun.

Vapaaehtoisten sidonnaisuusilmoitusten kerääminen lisää päätöksenteon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä, sillä muillakin kuin ilmoitusvelvollisilla luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla voi olla päätöksentekoon mahdollisesti vaikuttavia taloudellisia tai hallinnollisia sidoksia.

